

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І  
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра міжнародних відносин і суспільних наук

**ЗАТВЕРДЖЕНО**

Гуманітарно-педагогічний факультет

«\_\_\_» \_\_\_\_\_ 2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА  
НАВЧАЛЬНО-ОЗНАЙОМЧОЇ ПРАКТИКИ З ФАХУ**

Галузь знань 29 Міжнародні відносини

Спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

Освітня програма «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

Факультет гуманітарно-педагогічний

Розробники: Асатуров С. К., кандидат історичних наук, доцент кафедри міжнародних відносин і суспільних наук, Грушецький Б. П., кандидат історичних наук, доцент кафедри міжнародних відносин і суспільних наук

Київ – 2025 р.

## Вступ

Мета практики: практика має на меті формування теоретичних знань та практичних навичок професійної роботи у студентів, що вони є необхідні для використання їх у подальшій професійній роботі (переговорному процесі, написанню довідок, інших аналітичних та суто дипломатичних документів тощо) із залученням універсальних і спеціалізованих інформаційних технологій у сфері міжнародних відносин (створення, модифікація, систематизація документів, пошук, обробка та зберігання інформації, види діяльності у мережі Інтернет та інших інформаційних систем).

Завдання практики:

- забезпечення розвитку теоретичних та практичних навичок роботи студентів-міжнародників з інформацією в галузі міжнародних відносин з використанням сучасних інформаційних і комунікаційних технологій;
- сприяння поглибленню знань студентів з обраної спеціальності міжнародні відносини;
- допомога у формуванні теоретичних знань та навичок професійної роботи бакалаврів, що вони є необхідні для використання отриманих знань, універсальних і спеціалізованих інформаційних технологій у сфері міжнародних відносин.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності держав, міжнародних взаємодій між державами, міжнародними організаціями та недержавними акторами, що вони характеризуються комплексністю та невизначеністю умов і передбачають застосування теорій суспільних наук та спеціальних наукових методів дослідження проблем міжнародних відносин.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі і знань про природу і суспільство, та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового образу життя;

ЗК4. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності;

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК9. Здатність застосовувати знання характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав для розв'язання складних спеціалізованих задач і проблем.

Програмні результати навчання (ПРН):

РН01. Знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин.

РН06. Знати природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях.

Бази практики:

- Генеральна дирекція Київської Міської Ради з обслуговування іноземних представництв,
- ГО «Український Інститут політики»,
- ГО «Центр цифрових досліджень»,
- Київська міська державна адміністрація,
- міські та селищні ради (зокрема м. Чернігів, м. Корсунь Шевченківський, м. Васильків, м. Звягель, м. Славута, м. Гребінка, м. Верхньодніпровськ тощо),
- міжнародні відділи державних і приватних компаній

### **Організація проведення практики**

Загальне керівництво навчально-ознайомчою практикою з фаху здійснюється кафедрою міжнародних відносин і суспільних дисциплін. Безпосереднє керівництво практикою покладається на спеціально призначених для цього викладачів кафедри.

Керівник практики зобов'язаний:

- налагодити зв'язки з керівниками баз практики, домовитись про строки, термін, форми і методи проведення практики студентів;
- спільно з керівниками окремих груп студентів розподілити студентів-практикантів по відповідних базах практики;
- проводити спільно з керівниками цих груп настановчі інструктивні збори (сесію) студентів напередодні практики і звітні збори (сесію) після завершення проходження практики;
- подати на кафедру зведений звіт про проходження студентами-бакалаврами навчально-ознайомчої краєзнавчої практики;
- затвердити індивідуальні плани студентів, контролювати регулярність заповнення щоденників проходження практики, аналізувати і узагальнювати звіти студентів про проходження практики.
- перед початком практики ознайомити практикантів (під розпис) із правилами безпеки при роботі на базах практик.

### **Зміст практики**

Практика розпочинається з проведення обов'язкового для всіх студентів інструктажу з техніки безпеки. На основних базах практики студенти зустрічаються з керівниками, їх заступниками чи керівниками підрозділів міністерств, відомств, установ або закладів, слухають лекції, доповіді, інформації про структуру, завдання, проблеми їх діяльності, ознайомлюються з правилами внутрішнього розпорядку, з умовами і особливостями роботи

співробітників тощо.

Тривалість практики визначається освітньою програмою спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії». Практика проводиться по завершенні II семестру протягом 4-х тижнів (120 робочих годин) у червні.

На період проходження практики встановлюється графік консультацій керівників практики від кафедри. Тривалість робочого дня практикантам встановлюється згідно з правилами внутрішнього розпорядку баз практики. Практиканту щоденно відводиться 1 година для оформлення документації, заповнення «Щоденника навчально-ознайомчої практики з фаху», підготовки звіту, вивчення і нагромадження матеріалів для подальшої навчально-наукової роботи.

В разі навчальної та виробничої необхідності окремі заходи плану практики можуть виконуватись в інші терміни протягом навчального року з урахуванням графіку робіт та виробничих потреб баз практики.

**Таблиця 1**

**Орієнтовний тематичний план**

| Назва теми                                                                                                                                                                                                                                                | Кількість годин |               |                      |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|---------------|----------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                           | Всього          | із них        |                      |
|                                                                                                                                                                                                                                                           |                 | аудиторн<br>і | самостійна<br>робота |
| Тема 1. Ознайомлення із базою практики, її колективом, структурою, матеріально-технічним оснащенням, робочим графіком, основними компетенціями, завданнями і напрямками роботи. Інструктаж з охорони праці та безпеки життєдіяльності. Оглядова екскурсія | 12              | 10            | 2                    |
| Тема 2. Аналіз нормативно-правового забезпечення діяльності базової установи                                                                                                                                                                              | 12              | 10            | 2                    |
| Тема 3. Вивчення зовнішньополітичних та інших міжнародних аспектів діяльності бази практики та їх ресурсного й організаційного забезпечення                                                                                                               | 12              | 10            | 2                    |
| Тема 4. Виявлення складнощів, проблем, що вони мають місце при здійсненні міжнародної діяльності бази практики, пошук можливих шляхів оптимізації                                                                                                         | 12              | 10            | 2                    |

|                                                                                                                                                                                                                    |     |     |    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|----|
| роботи та обґрунтування прогнозу перспектив розвитку                                                                                                                                                               |     |     |    |
| Тема 5. Здійснення дослідницької діяльності у сфері міжнародних відносин із застосуванням інформаційних ресурсів бази практики: наукових бібліотек, архівів, електронних джерел тощо                               | 12  | 10  | 2  |
| Тема 6. Участь в організації та проведенні публічних заходів з міжнародних відносин, що проводяться базою практики                                                                                                 | 12  | 10  | 2  |
| Тема 7. Знайомство з матеріалами проведених раніше заходів, аналіз результатів проведених заходів                                                                                                                  | 12  | 10  | 2  |
| Тема 8. Практичне застосування набутих теоретично-комунікаційних знань під час зустрічей з експертами, клієнтами та гостями, зокрема з-за кордону. Участь в обговореннях і дискусіях з питань міжнародних відносин | 12  | 10  | 2  |
| Тема 9. Переклад робочої документації, листування іноземними мовами                                                                                                                                                | 12  | 10  | 2  |
| Тема 10. Підбивання підсумків практики, обговорення результатів діяльності та її можливого вдосконалення з керівництвом бази практики. Фінальне оформлення звітної документації                                    | 12  | 10  | 2  |
| Всього                                                                                                                                                                                                             | 120 | 100 | 20 |

### **Індивідуальні завдання**

1. Підготовка допису щодо досвіду проходження практики (загальний обсяг допису - не менше чотирьох абзаців, включно з фото - не менше 5 шт. і відео - обсягом не менше 1 хв.).
2. Участь у не менш ніж одному публічному заході за спеціальністю (за попереднім погодженням з керівником практики від університету) та підготовка допису про участь у заході (загальний обсяг допису - не менше чотирьох абзаців, включно з фото - не менше 5 шт.)

### **Методичні рекомендації**

Практична робота студента під час навчально-ознайомчої практики вимагає від нього використання усіх здобутих протягом року теоретичних

знань з усіх ОК, що вони є передбачені навчальним планом, і, перш за все, фундаментальних і професійно-орієнтованих ОК, зокрема: вступу до спеціальності «міжнародні відносини», історії міжнародних відносин, історії міжнародних відносин та світової політики, теорії міжнародних відносин, системного аналізу, основ геополітики і геостратегії, країнознавства, міжнародного права, міжнародної інформації, основ інформаційно-аналітичних досліджень, конфліктології та теорії переговорів, міжнародних конфліктів, міжнародного права, міжнародних інформаційних технологій, міжнародних та регіональних інформаційних процесів тощо. На закріплення цих знань спрямована ознайомча практика.

### **Матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення практики студентів**

Презентаційні та наочні матеріали, а також навчально-методична та інструктивно-методична література:

Асатуров С. К. Програма науково-виробничої практики для студентів ОС «Бакалавр» спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» у вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації. Київ – 2020. 8 с.

Асатуров С. К. Методичні рекомендації до робочої програми науково-виробничої практики для студентів ОС Бакалавр спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» у вищих навчальних закладах III–IV рівнів акредитації – К., НУБіП України - 2020 р. – 22 с.

Юськів Б М Методичні рекомендації до самостійної роботи під час переддипломної практики для студентів спеціальності 7.030404 "Міжнародна інформація". - Рівне: РІС КСУ, 2004. - 15 с.

### **Вимоги до написання звіту**

Під час проходження практики студенти ведуть щоденник та складають письмовий звіт за встановленою формою, куди вносять інформацію про виконану протягом практики роботу та участь в організації і проведенні заходів.

### **Форми та методи контролю**

Контроль і оцінювання якості набутих знань, умінь та практичних навичок студентів має системний характер, базується на принципі наскрізного контролю, що він дозволяє забезпечити взаємозв'язок між усіма видами навчального процесу: лекції, семінари, самостійна та індивідуальна робота, поточний контроль, практика, залік.

Оцінювання знань студентів здійснюється на основі результатів поточного контролю. Для контролю засвоєння навчального матеріалу у рамках аудиторної роботи проводиться усне опитування, перевіряється виконання домашнього завдання студентами, проводяться поточне тестування.

Оцінку роботи студентів-практикантів дає керівник практики у вигляді заліку, який проставляється в заліковій книжці студента і в заліковій відомості про проходження практики.

### **Рекомендовані джерела інформації**

1. Євтушенко М., Хижняк М. Методологія та організація наукових досліджень. Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 350 с.
2. Колесников О. Основи наукових досліджень. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 144 с.
3. Корягін М., Чік В. Основи наукових досліджень. Київ: Алерта, 2019. 492 с.
4. Лісовська Ю., Лісовський П. Політика міжнародних відносин: Проблеми та перспективи. Київ: Університет Україна, 2021. 350 с.
5. Лісовський П. Міжнародні відносини: ментальність, геополітика, глобалізація. Київ: Кондор, 2017. 156 с.
6. Профільне навчання теорія та практика, досвід, проблеми, перспективи / Лукашенко Т., Шахнін Д., Липова Л., Кучерявий И., Габ А., Малишев В. Київ: Університет Україна, 2019. 293 с.
7. Требін М. П. Теорія міжнародних відносин: Підручник. Київ: Право, 2022. 472 с.
5. Законодавство України про науку та науково-технічну діяльність - Закон України "Про наукову і науково-технічну діяльність", Закон України "Про науково-технічну інформацію", Закон України "Про наукову і науково-технічну експертизу" тощо.